

જૂઠાણું વિ સત્ય – વર્ષ 2002માં ગુજરાતમાં થયેલા રમખાણોની હકીકતો

અરૂણ જેટલી

(વિરોધ પક્ષના નેતા, રાજ્ય સભા)

પૂણેમાં 4 જાન્યુઆરી, 2014ના રોજ કેળવણીકાર અને કાર્યકર મધુ પૂર્ણિમા કિશ્વર દ્વારા લિખિત પુસ્તક 'મોદીનામા'ની મરાઠી આવૃત્તિના વિમોચન માટે મને આમંત્રણ આપવામાં આવ્યું હતું . મધુ કદીપણ ભાજપ સમર્થક રહી નથી. ભૂતકાળમાં કેટલાક પ્રસંગોએ તેઓ ભાજપના ટીકાકાર રહ્યા હોવાનું મને યાદ છે. તેમના પુસ્તકની હિન્દી અને અંગ્રેજી આવૃત્તિ હજી તૈયાર થઈ રહી છે. મરાઠી આવૃત્તિ પુણેના વિનીત કુબેર દ્વારા મુદ્રિત કરવામાં આવી છે. આ પુસ્તક લેખક દ્વારા કેટલાક મહિનાઓથી કરાયેલા સંશોધન પર આધારિત છે. વર્ષ 2002ના રમખાણોના સંબંધમાં તેમણે ઘણા લોકોની મુલાકાતો રેકોર્ડ કરી છે અને તે પુસ્તક તેમની વાસ્તવિક છાપ પર આધારિત છે. વિમોચન સમારોહમાં મેં વર્ષ 2002ના રમખામોમાં નરેન્દ્ર મોદીને ફસાવવા સતત અભિયાન (અથવા કાવતરું) ચલાવવામાં આવ્યું તેનો ઉલ્લેખ મેં કર્યો હતો. આવા પ્રયાસો આધારહીન હોવાથી તે કવી રીતે ટકી ન શક્યા તેની સમજ મેં આપી હતી.

મેં મારા વક્તવ્યમાં ત્રણ મહત્ત્વની હકીકતોનો ઉલ્લેખ કર્યો હતો:

પ્રથમ - સાબરમતી એક્સપ્રેસને કોણે આગ લગાવી

ગેરમાર્ગે દોરવામાં આવેલા એક સમુદાયનું ટોળું ગોધરા રેલવે સ્ટેશન પર એકત્ર થયું હતું તે ટોળાએ સાબરમતી એક્સપ્રેસના ડબ્બા નં એસ-6માં આગ લગાવી હતી. આ કેસની શરૂઆતમાં ગુજરાત પોલીસ દ્વારા તપાસ કરવામાં આવી અને ત્યારબાદ સુપ્રીમ કોર્ટની વિશેષ તપાસ ટીમ દ્વારા તપાસ કરવામાં આવી હતી . તે તપાસમાં માલુમ પડ્યું કે આગ લગાવવાના એક દિવસ પહેલાં ગોધરામાં એક બેઠક રાખવામાં આવી હતી. આગ લગાવવા માટે ઈંધણને રેલવે સ્ટેશન સુધી પહોંચાડવા વાહનોની મદદ લેવામાં આવી હતી . એસ - 6ના દરવાજા બહારથી બંધ કરી દેવામાં આવ્યા હતા, જેથી કોઈ બહાર આવી ન શકે. સશસ્ત્ર ટોળાએ ડબ્બાને આગ લગાવી હતી.

કોઈએ બહારથી આગ લગાવી ન હોવાનો પ્રચાર મીડિયાના એક જૂથ અને એનજીઓ દ્વારા કરવામાં આવ્યો હતો. રમખાણો અને હત્યાના પડયંત્રના આરોપ હેઠળ મોટી સંખ્યામાં લોકોને દોષિત ઠરાવવામાં આવ્યા. દોષિતોની અપીલ પેન્ડીંગ છે. આ બાબતે પુરાવા હોવા છતાં, તપાસ માટે યુપીએ-1ના રેલવે પ્રધાન લાલુ યાદવ દ્વારા એક નિવૃત્ત ન્યાયમૂર્તિ યુસી બેનરજી દ્વારા રેલવે મંત્રાલયની એક સમિતિ નિયુક્ત કરવામાં આવી હતી. તે સમિતિએ આગ અંદરથી શરૂ થયાના કે આરોપ સાથેનો અહેવાલ આપ્યો હતો. તે રિપોર્ટની વિશ્વસનીયતા સામે જનતાએ સવાલ ઊઠાવીને તેને કચરાપેટીમાં ફેંકી દીધો હતો. ન્યાયિક ચુકાદો પણ તે અહેવાલના દરેક તારણોને ખોટા સાબિત કર્યાં.

હિન્દુ સમાજે ડબ્બાને આગ લગાવી હોવાના ખોટા પ્રચારથી ગુજરાતમાં ઉશ્કેરણીજનક હુલ્લડો થઈ શકે એમ હતા.

બીજું, મોદી પ્રતિક્રિયાદર્શક મુલાકાત ક્યારેય આપવામાં આવી ન હતી

ગુજરાતમાં થયેલા રમખાણો બાબતે માર્ચ 2002ના પ્રથમ સપ્તાહમાં અગ્રણી રાષ્ટ્રીય અખબારે નરેન્દ્ર મોદીનો એક કથિત 'ઈન્ટરવ્યૂ' પ્રગટ કર્યો હતો. જેમાં તેમણે જણાવ્યું હતું કે દરેક ક્રિયાની પ્રતિક્રિયા હોય છે અને તેથી ગોધરાકાંડ પછીના રમખાણો પ્રતિક્રિયા તરીકે વાજબી હતા. નરેન્દ્ર મોદીએ આવી કોઈ મુલાકાત આપી ન હતી. હકીકતમાં તે અખબારના કોઈ પત્રકાર ક્યારેય મુલાકાત માટે તેમને મળ્યા જ ન હતા. તેથી ઈન્ટરવ્યૂ પ્રશ્ન ઉત્તર સ્વરૂપે કેવી રીતે પ્રકાશિત કરાયો તે બાબત આશ્ચર્યજનક હતી. આવી ખોટી મુલાકાત પ્રગટ માટે અખબાર તરફથી કોઈ કારણ આપવામાં આવ્યું ન હતું. ખુલાસો દર્શાવતું નિવેદન 20 દિવસમાં પ્રકાશિત કરવામાં આવ્યું ન હતું. પછીથી તંત્રીને પત્ર કોલમમાં તે ખુલાસો છાપવામાં આવ્યો હતો કે અમુક ટીવી ચેનલોને મુખ્ય પ્રધાને આપેલી મુલાકાતના આધારે તે ઈન્ટરવ્યૂ પ્રકાશિત થયો હતો.

27/2/2002ના રોજ મુખ્ય પ્રધાનના નિવાસે યોજાયેલી બેઠક

નરેન્દ્ર મોદી સામે એવો આક્ષેપ કરવામાં આવ્યો હતો કે તેમણે તત્કાલીન મુખ્ય સચિવ, ડીજીપી, મુખ્ય સચિવ (ગૃહ) માંસ અને અન્ય વરિષ્ઠ અધિકારીઓની હાજરી ધરાવતી બેઠક પાંચ મુખ્ય પ્રધાનના સત્તાવાર નિવાસ ખાતે યોજી હતી. રાજ્ય સરકાર અને આઠ વરિષ્ઠ પોલીસ અધિકારીઓ તે બેઠકમાં મોજુદ હતા. સંજીવ ભટ્ટ જેવા એસપી સ્તરના અધિકારી તે બેઠકમાં રજૂ હાજર ન હતા. વર્ષ 2006માં પ્રથમ વખત, ફરિયાદી જાકિયા ઝાફરીએ જણાવ્યું હતું કે તે બેઠકમાં નરેન્દ્ર મોદીએ જણાવ્યું કે હિન્દૂ સમુદાયને આક્રોશ વ્યક્ત

કરવાની છૂટ જોઈએ. મોદી જણાવ્યું હતું કે પોતે આવું કોઈ નિવેદન કર્યું જ ન હતું. કોઈ રમખાણો થાય તો કડક પગલાં લેવાય તેની ખાતરી કરવા માટે બેઠકનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. શાંતિ જાળવવાની અપીલ માટેના નિવેદનો પણ મુખ્ય પ્રધાન દ્વારા જારી કરવામાં આવ્યા હતા. આઠ વર્ષ બાદ સંજીવ ભટ્ટ ઉશ્કેરણીજનક નિવેદન કરી રહ્યા છે.

ઉપરોક્ત ત્રણ પગલાંઓ લગભગ એક દાયકા સુધી મીડિયા ચર્ચા ઉથલાવી હતી . તે ચોક્કસપણે ક્યાં આ જૂઠાણું કાયમી અથવા આ પ્રચાર ભોગ બન્યા હતા તે આત્મનિરીક્ષણ માટે કહે છે. હું હંમેશા જૂઠાણું હોય તેનો પર્દાફાશ કરવામાં માનું છું અને સત્ય સાથે રહું છું. ઉપરોક્ત ત્રણ હકીકતો જાણ્યા બાદ તેનાથી બહેતર બીજો કોઈ ખુલાસો કરવાની જરૂર નથી.